

Melech Ravitch

Mijn eerste wereldreis

... Op een keer was ik weer eens erg eigenwijs geweest en had mijn vader me gestraft en met van alles gedreigd, maar... niet geslagen. Slaan deed hij nu eenmaal bijna nooit. En daarna had ik lang, maar stilletjes en met volle overgave gehuild. Maar toen ik bemerkte dat niemand in huis nog aandacht aan mijn gewezen besteedde, liep ik naar de buitendeur, pakte de grote sleutel vast – ik kon nog niet zo goed bij de deurklink – en zei met een diepe snik en luid: ‘*A jak ja pójde* – En als ik nu eens weg ga...’ En in mijn kleine fantasiewereldje – dat herinner ik me nog heel goed – zag ik mezelf al lopen, lopen en lopen in de richting van Jarosław, over de lange rechte weg met hoge wilgen in de berm en met aan beide kanten, zover het oog reikte, weiland.

Niemand had mijn dreigement gehoord. Ik herhaalde dus wat ik had gezegd, maar nu wat luider en daarna nog een keer, nog luider... tot mijn moeder naar me toe kwam en me in haar armen nam en vroeg: ‘En waar wou je dan naartoe?’ Daarop begon ik nog dieper te snikken en zei: ‘*W świat* – De wijde wereld in...’ Niemand had me serieus genomen, behalve ikzelf dan.

Een paar dagen later waren er een heleboel kinderen bij ons thuis, van de burens, maar ook van onze eigen familie. Een van hen was mijn nichtje Sidanje, Sidke genoemd, op wie ik helemaal gek was. Ze was een jaar ouder dan ik, had prachtige kuiltjes in de wangen en lachte de hele tijd. Ik besloot samen met haar weg te lopen, rechtstreeks de wijde wereld in. Met de andere kinderen bemoeide ik me niet – ik nam Sidke mee naar een prieeltje in onze tuin en vertrouwde haar mijn plan toe. Ze nam mijn plan niet erg serieus en stemde daarom direct toe. We staken een paar sneetjes brood bij ons en gingen op weg. De zomeravond bloeide met de heerlijkste geuren en met alle klanken van

het zondoorstooft groen, van onder onze voeten tot aan de fluweelblauwe hemel. Toen we al bijna het stadje uit waren en bij het weiland aankwamen, begonnen ze juist de koeien van het land te halen. We bleven bij een wilg staan met een hele dikke stam en wachtten tot de koeien voorbij waren. Sidke begon van schrik te huilen, maar ik hield me groot. Ik had een doel voor ogen – de wijde wereld – en ik werd gedreven door wraakgevoelens voor de straf die ik had gehad. Want misschien was ik wel onschuldig geweest.

Toen de kudde met koeien voorbij waren, liepen we verder... de wijde wereld in. Maar toen er nog een tweede kudde koeien aankwam, ging Sidke ervandoor en rende naar huis. Ik riep haar zo hard ik kon na, maar ging ten slotte alleen verder. Eerst liep ik op een drafje, toen begon ik te rennen en daarna vertraagde ik mijn pas weer. Alleen de angst en mijn koppigheid dreven me nu voort. Maar hoe langzaam ik ook liep, leek het me alsof de bomen aan weerskanten van de weg achteruit liepen en hoewel het een stille avond was, kwam het me voor alsof de takken van de bomen zwiepten als bij een storm. De zon was ondergegaan en het begon al donker te worden. Ik kreeg het gevoel dat ik niet meer liep, maar vloog. Een ding wist ik zeker, er was geen terug meer, maar er was ook geen vooruit, alleen een gevoel van grote verwarring en schrik alsof ik aan een afgrond stond, die kleurloos was en onverlicht, maar toch ook niet duister.

Plotseling hoorde ik een wagen over de weg hobbelen en 'Vort, vort' roepen en 'Hé, daar is-ie, reb Frojim, daar loopt-ie.' En een minuut of wat later was ik alweer thuis. En terwijl mijn vader bezig was een straf voor te bereiden en symbolisch een rietje uit de grote bezem trok, die in water weekte en daarna met zout inwreef – maar dit soort symbolische attributen gebruikte hij nooit, maar dan ook nooit – nam mijn moeder me in haar armen en liep met me naar de slaapkamer. In huis was het al helemaal donker en vanuit de keuken hoorde je kinderstemmen. Ze kregen daar

wat melk te drinken voordat ze naar huis werden gestuurd. Op de een of andere manier hadden de kinderen van het hele incident niets gemerkt en Sidke was al voor die tijd naar huis gegaan.

Mijn moeder knuffelde me en fluisterde: 'Ik begrijp je, kind, ik begrijp je helemaal'... tot ik in slaap viel.

Maar wat mijn moeder met haar woorden 'Ik begrijp je, kind' had bedoeld, heb ik pas heel veel later begrepen. Eigenlijk pas toen ik op een leeftijd was gekomen dat ik mijn moeder beter begon te begrijpen - en mijn moeder mij juist minder.

Zo eindigde dus mijn eerste wereldreis. De eerste, maar beslist niet de laatste.